

Recenzija učbenika **VOLENTIERI! B1**

Učbeniški komplet *Volentieri!* je najnovejši v vrsti učbeniških kompletov za italijanščino kot tuji jezik, ki je izšel pri založbi *Loescher*. Prva dva zvezka *Volentieri! A1* in *Volentieri! A2* sta izšla 2021 in 2022, zvezek B2 pa je še v pripravi. Tretji zvezek, *Volentieri! B1*, ki je predmet te recenzije, je izšel letos, pokriva raven B1 po *Skupnem evropskem jezikovnem okvirju* in je, kot tudi celoten komplet, namenjen mladostnikom in odraslim.

Volentieri! B1 zajema v skupnem zvezku tako učbenik kot delovni zvezek, ki jima sledi še slovnični pregled v knjigi obravnavanih struktur. V primerjavi s prejšnjima dvema zvezkoma je tretji del, ki je sicer strukturiran podobno, precej bolj obsežen in zajema kar 286 strani (učbeniku, ki ima 168 strani, sledi 90 strani vaj in 28 strani slovničnih razlag). Kot je to značilno za vse učbenike založbe *Loescher*, so na spletni strani za vsak učbenik posebej s kodo, ki jo vsak prejme ob nakupu, dostopni še dodatni materiali. Vsak učenec ima tako trajen in neomejen dostop do avdio in video posnetkov, pa tudi do rešitev ter transkripcij posnetkov. Koda omogoča tudi neomejen dostop do digitalne različice knjige ter dodatnih aplikacij (*SCOPRI+*, *VOLENTIERI*).

Zvezek za raven B1 sledi strukturi prvih dveh tako v splošni strukturi (kazalu in kratki predstavitvi učbenika sledijo učne enote z dodatkom, delovni zvezek in slovnični pregled) kot v strukturi učnih enot (tri podenote, končni projekt in slovnični pregled lekcije). Kot novost se pojavi po prvi podenoti razdelek *L'Italia da scoprire*.

Kazalo je kratko, pregledno in vsebuje informacije o vseh glavnih elementih, ki so obravnavani v posamezni enoti in tudi v vseh podenotah.

Osrednji del učbenika predstavlja 8 učnih enot (0-7). Prva enota, označena s številko nič in poimenovana *Si parte!*, je namenjena predstavitvi in spoznavanju učencev, ponovitvi že obravnavanih vsebin ter predstavitvi osrednjih likov, ki nas spremljajo skozi celoten zvezek B1. Če smo v prvih dveh zvezkih srečevali Colina, Saro ter njune prijatelje in družino, le-te v zvezku B1 nadomesti skupina prijateljev, natančneje Paola, Elisa, Michele in Fabio. Gre za mlajše odrasle, ki so zaposleni, živijo v mestu Ascoli Piceno in se v videoposnetkih srečujejo še z družinskimi člani, sodelavci in prijatelji. Uvodni enoti sledi še 7 sedem (1-7) obsežnih učnih enot z naslovi *Incontri e scontri*, *Un borgo magico*, *Italiani che viaggiano*, *Che bella idea!*, *Tra paesaggi e sapori*, *Fatto ad arte* in *Quante opportunita*. Teme učnih enot so zanimive, aktualne in so tudi praktično zasnovane. Obravnavajo vsakodnevno življenje, službo, urejanje dokumentov, odnose in seveda italijansko kulturo, zgodovino, mestoma pa tudi bolj aktualne problematike. Prav zato jih lahko uporabimo za poučevanje posameznikov z zelo različnimi željami in interesi.

Učne enote so razdeljene na podenote. Te so:

- uvodna stran
- tri osrednje podenote (*Lezione 1*, *Lezione 2* in *Lezione 3*), vsaka nosi tudi svoj podnaslov
- končni projekt (*Progetto*)
- kratek pregled v enoti obravnavanih vsebin (*Strumenti per imparare*).

Uvodna stran zajema osnovne informacije o učni enoti (naslov, naslove podenot, končni projekt in cilje učne enote) po drugi pa naloge, preko katerih učenec spozna in/ali ponovi osnovno besedišče in odgovori na kratka vprašanja. Naloge so lahke, vprašanja nagovarjajo učence direktno in jim tako omogočajo, da povedo nekaj o sebi. Uvodni strani sledijo tri samostojne in zaključene podenote (*Lezione 1*, *Lezione 2* in *Lezione 3*), ki obravnavajo osredno temo vsaka z drugega vidika, skupaj pa predstavljajo zaokroženo celoto.

Prva podenota izhaja vedno iz daljšega videoposnetka, ki je posnet posebej za učbenik in dobro posnema avtentične situacije. Konča se z delom *L'Italia da scoprire*, ki obravnava kulturno civilizacijske vsebine. Druga podenota je osnovana na slušnem posnetku, tretja pa na pisnem besedilu. Posnetkom in besedilom sledijo vaje za razumevanje, slovnico, besedišče, izgovorjavo in intonacijo. Vaje v učbeniku (in tudi delovnemu zvezku) so namenjene razvijanju vseh štirih jezikovnih zmožnosti. Poseben poudarek je na sporazumevalnih elementih, ki jih učenec spoznava vedno v kontekstu in ob podpori video in slikovnega gradiva. Precej je tudi produktivnih vaj, ki učencu omogočajo, da uporabi to, kar se je naučil skozi vaje in aktivnosti, ki posnemajo dejanske komunikacijske situacije.

Videoposnetki, ki jih v knjigi srečamo v vsaki učni enoti, tvorijo neke vrste serijo, kar je, predvsem z vidika mladostnikov, lahko zelo zanimivo in pritegne njihovo pozornost. Nekateri videoposnetki se odvijajo na dejanskih lokacijah po mestu, vsi pa predstavijo situacije, v katerih se posameznik lahko znajde v vsakdanjem življenju. Poleg tega so pomembni, ker dajo dodaten in predvsem drugačen vpogled v italijansko kulturo (odvijajo se v muzejih, uradih,...) in način komunikacije Italijanov. Vsebujejo nekatere pomembnejše vidike pogovornega jezika ter nudijo možnost opazovati neverbalno komunikacijo. Tudi zvočni posnetki dobro posnemajo avtentične in so ravni primerni. Pisna besedila v tretji podenoti so ravni prilagojena in primerno dolga. So zelo raznovrstna in nagovarjajo tudi mlajšo publiko, saj del besedil predstavljajo besedila, ki so del sodobne komunikacije (blogi, spletne strani, internetni komentarji, testi ipd.) Tudi v tretjem zvezku je pristop k slovnici induktiven. Učenec tako sam preko besedil opazuje in prepozna nove strukture, njihove oblike in njihovo rabo. Strukture in pravila so v knjigi predstavljena sistematično in na različne načine. V treh podenotah obravnavane slovnične strukture so predstavljene v dobro vidnih rumenih okvirčkih z modrim naslovom *GRAMMATICA*. Ti vsebujejo tabele, ki jih pogosto z oblikami, ki so prisotne v besedilih, dopolni učenec, vsebujejo tudi zelo kratke razlage in pravila. Te dopolnjujejo posebnosti in primeri, ki se nahajajo v zelenih okvirčkih z velikim rdečim klicajem. Za tiste, ki želijo poseči po daljših razlagah, so te prisotne v delu *Strumenti per parlare* na koncu učne enote, še podrobneje in na z uporabo metajezika pa v zadnjem delu učbenika (*Grammatica in sintesi*), ki vsebuje slovnične tabele in natančnejše razlage na skoraj tridesetih straneh. Slovnica se v vsaki učni enoti utrjuje tudi na sproščen način skozi igre, ki so prisotne v dodatku k učbeniku, v delovnem zvezku pa je dovolj vaj za samostojno utrjevanje slovničnih struktur doma.

Novo besedišče je obravnavano primerno. Vedno je vpeto v kontekst, pogosto je vezano videoposnetek in slikovno gradivo. Učbenik daje precej poudarka komunikaciji in pogovornim elementom jezika ter tudi frazeološkim enotam, predvsem kolokacijam

in idiomom. Slednjim so v vsaki lekciji posvečeni tudi vijolični okvirčki z modrim naslovom *Modi di dire*. Veliko vaj za besedišče je tudi v delovnem zvezku, kjer so za učenca za vsako učno enoto pripravljene tudi miselni vzorci, s katerimi samostojno in glede na lastne potrebe in želje na koncu učne enote strukturira in sintetizira naučene besede in izraze.

Kulturno civilizacijskim elementom učbenik posveča vsaj na videz več prostora kot v prva dva zvezka, v katerih so bili prisotni samo krajši kulturno civilizacijski okvirčki. Zvezek B1 tako v vsaki učni enoti uvede po podenoti *Lezione 1* nov razdelek z imenom *L'Italia da scoprire*. Gre za stran ali dve, ki so posvečene posebej kulturno civilizacijskim vsebinam. Te so zelo raznolike in seznanjajo učenca tako s prazniki in kulinariko kot tudi z bolj kompleksnimi in aktualnimi temami. Kljub temu se znotraj podenot še vedno pojavljajo na mestih, kjer se zdijo smiselni, kratki kulturno civilizacijski okvirčki, ki vsebujejo informacije ali krajše zanimivosti o vsebinah, ki se pojavljajo v enotah, in sicer prav na mestu, kjer se takšna vsebina pojavi. Predsot učbenika je vsekakor dejstvo, da se kulturno civilizacijski elementi ne pojavljajo samo v razdelkih, ki so jim posebej namenjeni, ampak so ti elementi, ki jo izjemnega pomena, vpeti v celoten učbenik, tako v videoposnetke kot besedila in so vseskozi prisotni tudi v delovnem zvezku.

Trem podenotam sledi projekt (*Progetto*), ki ga učenci izvedejo v parih ali skupinah. Sestavljen iz niza nalog preko katerih učenci ustvarijo večji projekt, ki ga tudi predstavijo ostalim. Učenci morajo v projektih na primer opisati idealno naselje, razmišljati o selitvi v tujino in pripraviti vse potrebno zanjo, organizirati festival, promovirati svojo regijo in izdelke te regije, pripraviti razstavo in (na)pisati blog o knjigah. Če projekt po eni strani predstavlja aktivnost, skozi katero učenci na konkretnih primerih uporabijo pridobljeno znanje, po drugi nudi učencem možnost, da so ustvarjalni in sodelujejo z drugimi.

Konec vsake enote predstavlja kratek povzetek (*Strumenti per imparare*) najpomembnejših vsebin učne enote s primeri.

Zelo dobrodošla novost učbenika so okvirčki modre barve (označeni desno zgoraj za napisom *Lingua, Language, Langue Lengua*), ki so značilni za celoten komplet in so namenjeni razvijanju raznojezičnosti in medjezikovnemu razumevanju. V prvih dveh zvezkih so usmerjeni na opazovanje in primerjavo besedišča, v zvezku B1 pa tudi na opazovanje in primerjanje nekaterih slovničnih struktur med mnogimi za učenca večinoma tujimi jeziki (italijanščino, francoščino, angleščino, španščino in tudi drugimi jeziki, na primer poljščino, nizozemščino,...) in tudi jezikom posameznika (prazen okvirček v tabeli), ki se po učbeniku uči.

Sledi precej obširen **delovni zvezek** v barvah, ki zajema za vsako posamično učno enoto po 12 strani zelo raznolikih vaj za utrjevanje snovi in sledi strukturi učbenika. V prvem delu se vaje nanašajo na vsako podenoto posebej, torej imamo vaje za *Lezione 1*, *Lezione 2* in *Lezione 3*, sledijo jim vaje za bralno razumevanje (*Capire i testi*), pravopis in izgovorjavo (*Pronuncia e ortografia*) in rabo jezika (*Usare la lingua*). Čisto na koncu se nahaja miselni vzorec, ki ga učenec izpolni sam in prilagodi temu, kar se je v učni enoti naučil in kar bi si rad zapomnil.

Učbenik in tudi delovni zvezek sta v barvah in oblikovana tako, da sta izjemno pregledna. Strani niso prenatrane, pisava je čitljiva, pomembni elementi so označeni na različne načine (z barvami, okvirčki, podčrtavami, slikami, drugačno pisavo,...), kar omogoča učencu, da takoj opazi pomembne elemente in se nanje osredotoči. Slikovnega gradiva je dovolj, izbrano je tako, da dopolnjuje vsebino in je učencu v pomoč.

Spletna stran založbe in aplikacije, ki sodijo h knjigi, nudijo učencu in učitelju še veliko dodatnih gradiv in možnosti. Učitelj ima na spletu priročnik za učitelja, posnetke in transkripcije. Pogosto je v pomoč tudi brezplačen dostop do e-knjige, ki omogoča predvajanje posnetkov in videoposnetkov, pa tudi projiciranje knjige in reševanje vaj na spletu, kar lahko pride prav tudi pri učenju na daljavo. Seveda pa se lahko učbenik uporablja tudi klasično. Do vseh zgoraj omenjenih gradiv dostopa tudi učenec, ki pa ima na voljo še aplikaciji *SCOPRI+* in *VOLENTIERI*, ki omogočata dostop do posnetkov in gradiv preko aplikacije, pa tudi do dodatnih vaj, do katerih učenci dostopajo kjerkoli in kadarkoli, in sicer na način, ki jim je najbolj blizu.

Učbenik, ki je sicer primeren za mladostnike in odrasle z različnimi interesi, želi še posebej nagovoriti mlajšo publiko in zato so se avtorji poslužili nekaterih elementov, ki poskrbijo, da je mladim učbenik še posebej blizu. Ti elementi so zanimive in praktične tematike, raznovrstna in sodobna besedila, zanimive situacije ter videoposnetki (katerih namen pa ni samo pritegniti določeno publiko), ki predstavljajo neke vrste serijo ter tvsekakor možnosti, ki jih nudijo spletne strani in aplikacije.

Povzetek in sklep

Učbenik *Volentieri! B1* je komunikacijsko zasnovan, sodoben učbenik za italijanščino kot tuji jezik, ki učencu omogoča, da razvija vse štiri zmožnosti, pri čemer daje poseben poudarek sporazumevalnim elementom. Besedišče in slovnico obravnava primerno in sistematično. V veliko elementih se približa prav mlajši publiko, čeprav ni namenjen le tej. Zaradi vsega omenjenega je učbenik primeren za poučevanje/učenje italijanščine kot tujega jezika v slovenskih gimnazijah in srednjih šolah.

Domžale, 15.9.2023

lekt. dr. Daša Stanič